

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри цивільного права
та процесу юридичного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри
_____ проф. Володимир КОССАК

**Силабус з навчальної дисципліни
«ВЕКСЕЛЬНЕ ПРАВО»,
що викладається в межах ОПН «Право»
другого (мігістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 081 Право**

Львів - 2024

Назва курсу	Вексельне право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців 14.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»
Викладачі курсу	Якубівський Ігор Євгенович, професор кафедри цивільного права та процесу, доктор юридичних наук, професор
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: ihor.yakubivskyy@lnu.edu.ua Посилання на сторінку викладача: https://law.lnu.edu.ua/employee/yakubivskyy-ihor-evhenovych .
Консультації по курсу відбуваються	Згідно графіку, який затверджується на початку семестру на засіданні кафедри цивільного права та процесу
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy
Інформація про курс	«Вексельне право» є навчальною дисципліною, що передбачає вивчення основних теоретичних і прикладних проблем, пов'язаних із правовим регулюванням вексельного обігу. Розглядаються як загальні питання щодо характеристики самого векселя як цінного паперу, джерел правового регулювання вексельних відносин, їх учасників, так і питання щодо окремих стадій вексельного обігу (видача, акцепт, індосамент, платіж, тощо).
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Вексельне право» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньої програми з підготовки магістрів спеціалізації «Господарське судочинство», яка викладається на 1 курсі в 2 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Передбачає вивчення історії виникнення, становлення та розвитку вексельних відносин та джерел їх правового регулювання, векселя як цінного паперу, його ознак та видів. Також розглядається поняття вексельного обігу, його учасники та стадії. Окрема увага приділена питанням видачі векселя, акцепту переказного векселя, індосаменту, авалю, платежу за векселем, вексельної відповідальності. Крім того,

	розглядаються питання щодо правового регулювання операцій банків з векселями.
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення курсу «Вексельне право» є формування теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем правового регулювання відносин у сфері вексельного обігу, правильного тлумачення і застосування правових норм, які регулюють такі відносини, виявлення проблемних ситуацій та тенденцій правового регулювання вексельного обігу, відшукування способів розв'язання актуальних проблем теорії і практики вексельного права в сучасних умовах.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Вексельне право» є аналіз Уніфікованого закону про переказні векселі та прості векселі, Закону України «Про обіг векселів в Україні», інших актів вексельного законодавства України, міжнародних договорів, актів узагальнення судової практики, постанов Верховного Суду, навчальної та монографічної літератури, вирішення аналітичних завдань та практичних казусів відповідно до програми курсу.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коротюк О. В. Векселі в нотаріальній практиці. Протести векселів: коментарі, зразки документів. Київ: Видавництво «ОВК», 2022. 76 с. 2. Рамський А. Ю., Жукова Ю. М., Обушний С. М. Ринок цінних паперів у питаннях і відповідях: навч. посіб. Київ: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с. 3. Тарасенко І. М., Руденко Т. Б. Вексель у виконавчому провадженні: методичний посібник. Київ: Центр комерційного права, 2017. 72 с. 4. Цивільне право (Загальна частина): курс лекцій / за ред. І.В. Спасибо-Фатеевої. – Харків: Екус, 2021. 448 с. 5. Цивільне право України: підручник: У 2 кн. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика. – Київ: Юрінком-Інтер, 2017. Кн.1. 976 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виговський О. І. Правовідносини щодо випуску і розміщення цінних паперів в системі цивільних правовідносин. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2018. Вип. 4. С. 140–144. 2. Грабар Н.М. Правове регулювання цінних паперів як об'єктів цивільних правовідносин. <i>Порівняльно-аналітичне право</i>. 2020. № 1. С. 157–160.

	<p>3. Ковалко Н. М. Місце векселя в системі боргових цінних паперів // <i>Право і суспільство</i>. 2019. № 1. С. 130–134.</p> <p>4. Маланчук Т. В., Дробязко Н. С. Окремі проблемні питання вексельного обігу в Україні та шляхи їх вирішення // <i>Журнал східноєвропейського права</i>. 2018. № 56. С. 20–25.</p> <p>5. Маланчук Т.В., Савенко В.М. Особливості правового регулювання обігу векселів в Україні. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2019. № 2. С. 91–93.</p> <p>6. Манівчук В. Д. Перспективи розвитку вексельного обігу в Україні // <i>Молодий вчений</i>. 2017. № 11(51). С. 937–940.</p> <p>7. Скрипник В. Вексель у системі об'єктів цивільних прав // <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2020. № 3. С. 42–47.</p> <p>8. Byles on Bills of Exchange: The Law of Bills of Exchange, Promissory Notes, Bank Notes, and Cheques / <u>J. B. Byles, M. Megrah, F. R. Ryder, A. P. J. M. Bueno</u>. 30th ed. Sweet & Maxwell, 2019. 575 p.</p> <p>9. Coallier J. Foreign Bill of Exchange - Legally Binding: Family & Personal - Sale of Goods & Personal Property - Legal Forms Book. London: CreateSpace Independent Publishing Platform, 2017. 202 p.</p> <p>10. Hedley W., Hedley R. Bills of Exchange and Bankers' Documentary Credits. 4th ed. London: Taylor and Francis, 2020. 600 p.</p> <p>11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 № 643 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-magistr-643-20072022.pdf</p>
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання: 32 год аудиторних занять, з них 16 год лекцій, 16 год лабораторних/практичних занять та 88 год самостійної роботи.</p> <p>Заочна форма навчання: 16 год аудиторних занять, з них 8 год лекцій, 8 год лабораторних/практичних занять та 104 год самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент повинен:</p> <p><i>Знати:</i></p> <p>- поняття, ознаки та види векселів; реквізити та порядок видачі векселя; поняття, види, порядок вчинення та правові</p>

наслідки акцепту; поняття, види, порядок вчинення та правові наслідки індосаменту; порядок здійснення платежу за векселем; поняття та правову природу авалю; поняття, види та порядок вчинення протесту векселя; положення про вексельну відповідальність та вексельну давність;

- основні проблеми доктрини вексельного права та теоретичні підходи до їх вирішення;
- положення актів законодавства України, що регулюють відносини у сфері вексельного обігу, вміти їх аналізувати та застосовувати здобуті знання для правильного вирішення конкретних казусів;
- спеціальну термінологію, яка використовується у вексельному праві;

Вміти:

- розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права;
- проводити дослідження проблем вексельного права на відповідному рівні;
- проводити пошук, оброблення та аналіз інформації щодо правового регулювання вексельного обігу з різних джерел;
- приймати обґрунтовані рішення на основі правильного тлумачення та застосування вексельного законодавства України;
- спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) з питань застосування законодавства України, що регулює вексельний обіг;
- розробляти проекти та управляти ними;
- використовувати положення сучасної цивілістичної доктрини та принципи цивільного права в процесі застосування положень вексельного законодавства України;
- обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо питань вексельного права, давати розгорнуту юридичну аргументацію власної позиції;
- застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні в контексті вирішення спорів, пов'язаних із вексельним обігом;
- застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із вексельним обігом;

	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати міждисциплінарний підхід для правильного тлумачення і застосування вексельного законодавства України; - критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів у відносинах вексельного обігу; - самостійно готувати проекти актів правозастосування (рішення, судові накази, постанови, тощо) у справах, пов'язаних із вексельним обігом.
Ключові слова	Цінний папір; простий вексель; переказний вексель; вексельний обіг; реквізити векселя; векселездатність; видача векселя; акцепт; акцептант; індосамент; індосант; індосат; аваль; аваліст; доміциляція; доміциліант; доміциліат; посередництво; вексельна давність; платіж за векселем; строк платежу; протест.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p>Тема 1. Вексельне право та його джерела (1 год).</p> <p>Тема 2. Вексель як цінний папір (2 год).</p> <p>Тема 3. Вексельний обіг та його учасники (2 год).</p> <p>Тема 4. Видача векселя (2 год).</p> <p>Тема 5. Акцепт переказного векселя (2 год).</p> <p>Тема 6. Аваль (1 год).</p> <p>Тема 7. Індосамент як спосіб передачі прав за векселем (2 год).</p> <p>Тема 8. Платіж за векселем (2 год).</p> <p>Тема 9. Вексельна відповідальність (2 год).</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік вкінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для успішного засвоєння спецкурсу «Вексельне право» необхідні знання таких дисциплін, як загальна теорія права та держави, цивільне право, господарське право, фінансове право, міжнародне приватне право та ін. В межах перелічених дисциплін вивчаються відповідно такі питання: поняття системи права і системи законодавства, джерела права, поняття правовідношень і підстав їх виникнення, розрахункові відносини господарюючих суб'єктів, правовий режим цінних паперів як об'єктів цивільних прав, правові засади банківської діяльності і т.д.

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів _____ • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів _____ • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів _____ <p>Підсумкова максимальна кількість балів_100</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково</p>

	<p>враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та основні сучасні системи вексельного права. 2. Поняття та система джерел вексельного права України. 3. Поняття векселя та його функції у сучасному господарському обороті. 4. Ознаки векселя як цінного паперу. 5. Простий вексель та переказний вексель. 6. Товарний (комерційний) вексель та фінансовий вексель. 7. Поняття вексельного обігу та його стадії. 8. Поняття та види учасників вексельного обігу. 9. Поняття та юридична природа видачі векселя. 10. Суб'єкти, які мають право видати вексель. <p>Векселездатність.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Реквізити простого векселя. 12. Реквізити переказного векселя. 13. Форма видачі векселя. Вексельні бланки. 14. Дефект форми векселя та його правові наслідки. 15. Примірники та копії векселя. 16. Поняття та юридична природа акцепту. 17. Пред'явлення векселя до акцепту. 18. Вчинення акцепту векселя та його правові наслідки. 19. Види акцепту векселя. 20. Поняття та види авалю. 21. Форма та порядок вчинення авалю. 22. Правові наслідки виконання авалістом зобов'язань за векселем. 23. Індосамент: поняття та сутність. 24. Форма і порядок вчинення індосаменту. Іменний та бланковий індосамент. 25. Правові наслідки індосаменту. 26. Особливості передорученого та заставного індосаменту. 27. Пред'явлення векселя до платежу.

	<p>28. Строк платежу за векселем.</p> <p>29. Місце платежу. Доміциляція векселя.</p> <p>30. Валюта і форма платежу за векселем.</p> <p>31. Посередництво у платежі за векселем.</p> <p>32. Поняття вексельної відповідальності та її умови.</p> <p>33. Вексельна давність.</p> <p>34. Поняття та види протесту векселя.</p> <p>35. Строки, порядок та правові наслідки протесту векселя.</p> <p>36. Суб'єкти та обсяг вексельної відповідальності.</p> <p>37. Поняття і види вексельних заперечень.</p> <p>38. Загальна характеристика операцій банків з векселями.</p> <p>39. Комісійні операції банків з векселями.</p> <p>40. Кредитні операції банків з векселями.</p> <p>41. Розрахунки із використанням векселів.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>